

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № УК-2

София, 12.02.2007 г.

УКАЗАНИЕ

Относно данъчното и счетоводно третиране през 2007 г. на организациите за колективно управление на авторски права, авторите и носителите на авторски права

Настоящото указание се разработва предвид правомощията на министъра на финансите, определени по реда на чл.10, ал.5 от Закона за Националната агенция за приходите (НАП) да дава указания за единното прилагане на данъчното законодателство, които са задължителни за органите на НАП, в рамките на функциите и правомощията на агенцията.

Целта на настоящото указание е да разясни прилагането на материалните данъчни закони (Закона за данъка върху добавената стойност, Закона за данъците върху доходите на физическите лица и Закона за корпоративното подоходно облагане) и националното счетоводно законодателство, в сила от 1.01.2007 г. по отношение на организациите за колективно управление на авторски права, авторите и носителите на авторски права. При разработването на настоящото становище освен посочените нормативни актове са отчетени специфичните особености и белези на изследваните организации и лица и техните правоотношения, регламентите на Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП), решенията и практиката на Върховния административен съд, действащото право и наложената практика в тази област в Европейския съюз.

I. По Закона за данъка върху добавената стойност (ЗДДС)

Организациите за колективно управление на права (ОКУП) са регламентирани като специфичен правен субект в чл.40 от ЗАПСП, чиито предмет на дейност е управление на отстъпени авторски права на произведения, като договарят използването им по един или друг начин и събират дължимите възнаграждения в тази връзка. Така определената дейност не попада в обхвата на чл.127 от ЗДДС, а по същество си се състои от две основни самостоятелни доставки свързани с:

- отстъпването на авторски права от авторите или носителите на авторските права на ОКУП, и
- предоставяне на отстъпените авторски права от ОКУП на ползвателите.

Всяка от посочените доставки има отделна данъчна основа и самостоятелна дата на възникване на данъчното събитие.

Предвид спецификата и особеностите на изследваните обществени отношения първо възниква **втората описана доставка**. Доколкото това е доставка с периодично изпълнение съгласно *чл.25, ал.4 и ал.5, т.1 от ЗДДС*, в сила от 1.01.2007 г., всеки период или етап за който е уговорено плащане, се смята за отделна доставка и **данъчното събитие** за нея възниква на датата, на която плащането е станало дължимо. **Данъчната основа** на тази доставка се определя на базата на възнаградението дължимо от ползвателите на ОКУП. Обръщаме внимание, че съгласно *чл.25, ал.6 от ЗДДС*, когато преди да възникне данъчното събитие по изследваната доставка се извърши авансово плащане във връзка с отстъпените авторски права от ползвателите на ОКУП, ДДС става **изискуем** при получаването на плащането (в размера на плащането). Следва да се има предвид и разпоредбата на *чл.113, ал.4 от ЗДДС*, съгласно която **фактурата** се издава задължително не по-късно от 5 дни от датата на възникване на данъчното събитие за доставката, а в случаите на авансово плащане – не по-късно от 5 дни от датата на получаване на плащането.

По отношение на **доставката между авторите или носителите на авторските права и ОКУП**, данъчното събитие възниква на датата на която правоимащите лица (правоносителите) одобрят определените и разпределените им суми от ОКУП и се подпише двустранния протокол, удостоверяващ този факт. **Данъчната основа** на тази доставка е дължимата сума от ОКУП на автора или носителя на авторското право. **Документирането и начисляването на ДДС** се извършва по общия ред на материалния данъчен закон, независимо дали съответните разпределени суми са ефективно изплатени. ОКУП имат право да **приспадат начисления им ДДС като данъчен кредит** от правоимащите лица по повод на отстъпените авторски права, за които данъчното събитие е след датата на регистрацията на ОКУП по ЗДДС и са спазени другите изисквания на ЗДДС.

Във връзка с дейността на ОКУП по цялостното администриране и обслужване на изследвания процес следва да се има предвид, че това не е предмет на самостоятелна доставка на услуга към трети лица, а е част от обичайната дейност на данъчно задълженото лице, която е калкулирана и се съдържа в цената на предоставяните отстъпени авторски права на ползвателите, т.е това на практика е добавената стойност между двете доставки по които получател и доставчик е ОКУП.

Във връзка със задължителната регистрация на ОКУП по реда на *чл.96 от ЗДДС* следва да се има предвид, че съгласно материалното данъчно законодателство за 2006 и 2007 г., решенията и практиката на Върховния административен съд, действащото право на Европейския съюз и наложената практика в областта на транзакциите с авторски права в Общността, доставките с предмет авторски права се считат за **облагаеми, респективно участват при определянето на облагаемия оборот само и единствено по реда на новия ЗДДС, в сила след 1.01.2007 г.**, ведно с всички произтичащи от това последствия (права и задължения) по материалния данъчен закон.

II. По Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДФЛ)

Когато авторите на произведенията, които отстъпват правата си на ОКУП са физически лица, които не са търговци, облагаемия им доход по реда на *чл.29, т.1 на ЗДФЛ*, в сила от 1.01.2007 г. е сумата (придобития доход) която им разпределя ОКУП и е определена в двустранния протокол за разпределение, подписан от двете страни, намалена с разходите за дейността в размер на 70 на сто. Анализираният доход се смята за придобит по реда и при условията на *чл.11 от ЗДФЛ* и се документира по общия ред на материалния данъчен закон.

III. По Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) и счетоводното законодателство

Съгласно правилата на националното счетоводно законодателство и ЗКПО, в сила от 1.01.2007 г., приходите на правноносителите, които отчитат и представят имущественото и финансовото си състояние на базата на принципа на начисляването (**предприятията по чл.1, ал.2 от Закона за счетоводството**) за отстъпените авторски права, следва да се признаят, респективно да участват при определянето на счетоводния и данъчния финансов резултат към момента на подписването на двустранния протокол за разпределението на дължите суми от ОКУП за съответен период, независимо дали към този момент е налице ефективно изплащане на дължимите средства.

Пламен Орешарски
Министър